

ความก้าวหน้าในการดำเนินงานคณะกรรมการแห่งภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ว่าด้วยแผนงานความทรงจำแห่งโลกของยูเนสโก

ประจักษ์ วัฒนานุสสิทธิ^๑

ความเป็นมา แผนงานของยูเนสโกว่าด้วยความทรงจำแห่งโลก (UNESCO Memory of the World Programme - MOW) จัดตั้งขึ้นเมื่อ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๓๕ กระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้ง ศาสตราจารย์พิเศษคุณหญิงแม้นมาส ขวลิต เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการระหว่างประเทศที่ปรึกษา ในโครงการแผนงานความทรงจำแห่งโลก เมื่อปี ๒๕๓๖ ตั้งแต่ระยะแรกเริ่มของแผนงาน จากนั้นยูเนสโกได้จัดตั้งคณะกรรมการแห่งภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ว่าด้วยแผนงานความทรงจำแห่งโลก UNESCO Memory of the World Regional Committee for Asia and the Pacific - MOWCAP) และในเวลาใกล้เคียงกัน กระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยแผนงานความทรงจำแห่งโลกขึ้นเมื่อ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๔๕ ศาสตราจารย์พิเศษคุณหญิงแม้นมาส ขวลิต เป็นประธานคณะกรรมการ

คณะกรรมการแห่งภูมิภาคฯ จัดประชุมทุก ๒ ปี ในปีที่ผ่านมา คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยยูเนสโก กับคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยความทรงจำแห่งโลกฯ และกระทรวงการต่างประเทศของ

สาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งเวียดนาม เป็นเจ้าภาพ ได้จัดประชุมครั้งที่ ๗ ขึ้น ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เพื่อสรุปผลการดำเนินงานในรอบสองปีที่ผ่านมา เรื่องที่จะดำเนินการต่อไป และการสัมมนาวิชาการที่โรงแรมไซง่อนโมริน เมืองเว้ (Hue) สาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งเวียดนาม โดย สำนักงานยูเนสโกกรุงเทพให้การสนับสนุนในด้านการเงิน ทั้งนี้ ดร.ประจักษ์ วัฒนานุสสิทธิ กรรมการ ในคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยแผนงานความทรงจำแห่งโลก คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ กระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้แทน คณะกรรมการ ฯ ของประเทศไทย เดินทางไปร่วมประชุมด้วยงบประมาณของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ นางสาวนัยนา แยมสาขา ผู้อำนวยการสำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ และ นางสาวกรพินธุ์ ทวีตา นักจดหมายเหตุชำนาญการ พิเศษ สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ เดินทางไปร่วมประชุมด้วยงบประมาณของกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม

^๑ข้าราชการบำนาญ สำนักหอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร และกรรมการบริหารสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์

๑. ภาพรวมการดำเนินงาน แผนงาน UNESCO Memory of the World ในระดับนานาชาติ

ในระดับนานาชาติมีการประชุมและดำเนินงานด้านต่างๆ เช่น

- การประชุม Intergovernmental Special Committee meeting of experts related to the Draft Recommendation Concerning the Preservation of, and Access to Document Heritage in Digital Era ที่สำนักงานใหญ่ของยูเนสโก มีผู้เข้าร่วมประชุม ๘๘ คน จาก ๔๘ ประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ เมื่อ ๑ - ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ร่างสุดท้ายได้นำเสนอเข้าวาระ ๓๘ ของการประชุมใหญ่ของยูเนสโก วันที่ ๑๐ - ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

- การประชุม 12th of International Advisory Committee, Memory of the World ที่กรุงอาบูดาบี ประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ รับรองการขึ้นทะเบียนมรดกโลกชุดใหม่ และเสนอให้มีการปรับปรุง Memory of the World Guidelines และ Memory of the World Register Companion ที่ Dr. Ray Edmondson และคณะประเทศสมาชิกจะช่วยกันปรับปรุง

- การประชุมจัดโดยคณะกรรมการแห่งชาติของประเทศสมาชิก หลายประเทศได้จัดประชุมหลายครั้ง

- ความเชื่อมโยงของแผนงานความทรงจำแห่งโลก (MOW) มรดกโลก (World Heritage Convention) และมรดกโลกที่จับต้องไม่ได้ (Intangible World Heritage) นั้น สำนักงาน

ยูเนสโกกรุงเทพ จัดทำเว็บไซต์ของงานหลักทั้งสามเรื่องนี้ของยูเนสโก ทั้งนี้ คณะกรรมการ MOWCAP กำลังพยายามศึกษาให้เห็นความเชื่อมโยงของงานเหล่านี้ และพิจารณาว่า MOWCAP จะมีบทบาทเป็นตัวเชื่อมโยงได้อย่างไร

- ศูนย์มาเก๊าด้านการศึกษากับแผนงานความทรงจำแห่งโลก (Macao Memory of the World Knowledge Centre) ด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการ MOWCAP มหาวิทยาลัย The City University และ Macao Documentation Information Society เขตปกครองพิเศษมาเก๊าได้ร่วมกันจัดตั้งศูนย์การศึกษาด้านแผนงานความทรงจำแห่งโลก ขึ้นในมหาวิทยาลัย เพื่อส่งเสริมให้มีการรวบรวมความรู้ ศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับแผนงานด้านความทรงจำแห่งโลก เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร โดยมี Miss Sarah Choy รับผิดชอบการดำเนินงาน

- หนังสือสื่อประชาสัมพันธ์ UNESCO Memory of the World มรดกความทรงจำแห่งโลกของยูเนสโก ได้มีการพิจารณาจัดทำหนังสือภาพขนาดกะทัดรัดเพื่อการเผยแพร่ ข้อมูลที่รวบรวมเป็นมรดกความทรงจำแห่งโลก ทั้งทะเบียนนานาชาติ และทะเบียนแห่งเอเชียแปซิฟิก ระหว่างปี ๑๙๙๗ – ๒๐๑๒ คณะกรรมการแห่งชาติออสเตรเลียและจีนให้การสนับสนุนทางการเงิน Mr. Simon Chu ที่ปรึกษาคณะกรรมการฯ จากฮ่องกงเป็นบรรณาธิการ การจัดทำข้อมูล จัดรูปแบบที่ใช้เวลาพอสมควร บัดนี้การจัดพิมพ์เสร็จเรียบร้อยแล้ว นำออกเผยแพร่ในการประชุมที่เวียดนามในครั้งนี้

เป็นหนังสือที่สวยงามทรงคุณค่ายิ่ง

- ตำแหน่ง Goodwill Patron ตามที่ ดร. ม.ร.ว. รุจยา อาภากร ได้รับการแต่งตั้งจาก MOWCAP ให้เป็น Goodwill Patron ของยูเนสโก มีหน้าที่ ให้คำแนะนำ ส่งเสริม กระตุ้นให้ประเทศต่างๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จัดตั้งคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยแผนงานความทรงจำแห่งโลก อนุรักษ์เอกสารมรดก ตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ ได้เดินทางไปยังประเทศต่างๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้งหมด ยกเว้นมาเลเซีย สิงคโปร์ และบรูไนดารุสซาลาม เป็นผลให้ทุกประเทศในอาเซียนได้พิจารณาคุณค่า นำเสนอเอกสาร จนได้ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกความทรงจำแห่งเอเชียแปซิฟิก และหรือมรดกความทรงจำแห่งโลก ยกเว้นประเทศบรูไนดารุสซาลาม นอกจากนั้นยังได้เดินทางไปประชุม หรือเป็นวิทยากร ในประเทศต่างๆ อีกหลายประเทศ เช่น คีร์กีซสถาน จีน จาไมก้า เป็นต้น เนื่องจากปัจจุบันยูเนสโก มีข้อขัดข้อง ด้านงบประมาณ ที่ประชุมฯ จึงนำขึ้นสู่การพิจารณาว่าจะคงตำแหน่งนี้ไว้หรือไม่ หลังจากการอภิปรายอย่างกว้างขวางในที่สุดที่ประชุมฯ มีมติให้คงตำแหน่ง และบุคคลนี้ไว้ต่อไป

๒. การประชุมคณะกรรมการฯ แห่งภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

องค์ประกอบของคณะกรรมการแห่งภูมิภาคฯ ช่วงปี ๒๕๕๓-๒๕๖๑ มีดังนี้ Chairperson Mr. Li Mighao จากจีน Vice-Chairperson ประกอบด้วย Ms. Diane Macaskill จากนิวซีแลนด์

Ms. Vu Thi Minh Huong จากเวียดนาม Ms. Fatima Fahimina จากอิหร่าน Mr. Kim Kwibae จากเกาหลีใต้ ส่วน Secretary- General คือ Ms. Helen Swinnerston จากฮ่องกง Ms. Misako Ito จาก UNESCO M.R. Rujaya Abhakara Consultant Goodwill Ambassador และ Chairman of the Asia-Pacific Register Sub Committee Special Advisors ประกอบด้วย Ray Edmondson Mr. Simon Chu Ms. Sara Choy Mr. Richard Engelhardt

สมาชิกแผนงานความทรงจำแห่งโลกแห่งภูมิภาคฯ ประเทศสมาชิกในขณะนี้คือ ออสเตรเลีย กัมพูชา จีน ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย ไทย อินโดนีเซีย อิหร่าน ญี่ปุ่น ทาจิกิสถาน คีร์กีซสถาน คาซัคสถาน อุซเบกิสถาน นิวซีแลนด์ สาธารณรัฐเกาหลี อินเดีย ศรีลังกา เมียนมา ซามัว ประเทศไทย ตุวาลู วานูอาตู และเวียดนาม (ติมอร์เลสเต) จากประเทศในภูมิภาคทั้งหมด ๔๕ ประเทศ

การประชุมครั้งนี้มีเนื้อหาสำคัญ คือ

๓. การขึ้นทะเบียนภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ด้านมรดกความทรงจำแห่งโลก

ในปีที่ผ่านมาประเทศไทยและประเทศต่างๆ นำเสนอเอกสารขึ้นทะเบียนเป็นมรดกความทรงจำแห่งภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ๑๖ รายการ ที่ประชุมฯ พิจารณาแล้วและตัดสินใจขึ้นทะเบียนเป็นมรดกความทรงจำแห่งภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ๑๔ รายการ ประกอบด้วย

๓.๑ จีน รายการ 1 Archives of Confucius' Family of the Ming and Qing Dynasties : Qufu Committee on Cultural Heritage เอกสารเรื่องของตระกูลที่อ้างว่าเป็นผู้สืบทอดสายเลือดและรักษาคำสอนของขงจื้อ ทั้งทางสังคม รัฐศาสตร์ เศรษฐกิจ คำสอน แนวคิด ตั้งแต่แรกเริ่มจนถึงปัจจุบัน

๓.๒. จีน รายการ 2 The Archives of Suzhou Silk Samples of Modern and Contemporary Times: Suzhou Industrial and Commercial Archives Management Center เอกสารจดหมายเหตุ พร้อมตัวอย่างผ้าไหมหลากหลายในอุตสาหกรรม ผ้าไหมสมัยใหม่และร่วมสมัยของมณฑลซูโจว

๓.๓ จีน (Macau SAR China รายการ 1) Archives and Manuscripts of Macao Kong Tac Lam Temple (1645 - 1980) : the Macau documentation and information society ขึ้นทะเบียน เป็นเอกสารจดหมายเหตุ หนังสือโบราณหายากของวัดมากกว่า ๖,๐๐๐ เล่ม ๒,๐๐๐ ชื่อเรื่อง

๓.๔ จีน (Macau SAR China รายการ 2) Chapas Sinica (Official Record of Macau during the Qing Dynasty: Historical Archives of Macao and National Archives of Portugal ขึ้นทะเบียนบันทึกเหตุการณ์ที่ได้รับโดย Procuratura of the Leal Senado (Office of the Procurator of the Royal Senate of Macao) ในช่วงที่ดำเนินงานทางการค้ากับเจ้าหน้าที่ทางการของจีน

ที่กว้างขวาง ในระหว่าง พ.ศ. ๒๒๓๖-๒๔๓๙

๓.๕ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี (DPR Korea) Mo Ye Do Bo Tong Ji : Comprehensive Illustrated Manual of Martial Arts: National Library of DPR Korea คู่มือและรูปแบบการต่อสู้ป้องกันตัวโดยละเอียดพร้อมภาพในหอสมุดแห่งชาติสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลีที่เป็นต้นแบบของคาราเต้

๓.๖ อิหร่าน Arafat-al- Ashiqinva Arasulal-Arifin: Malek ของ National Library and Museum Institution เป็นชีวประวัติภาษาปาร์ซีโดย Taqi-ai-Din Muhammad Owahadi Hussein Daqaqi Baliyani (1565-1630) ที่โดดเด่นและครบถ้วนที่สุด รวมประวัติวีรกรรม ๓,๕๐๐ คนจากอัฟกานิสถาน อิหร่านและอนุทวีปอินเดียจากอดีตจนถึงเวลาที่นิพนธ์

๓.๗ ญี่ปุ่น Suiheisha and Hyeongpyensa (records of cross border solidarity between the minorities that have been discriminated against) Suihesha ได้สรรค์สร้างขึ้นในปี ๑๙๒๒ ในญี่ปุ่น และที่ Hyeongpyensa ในเกาหลีใต้ ในปี ๑๙๒๓ โดยชนกลุ่มน้อยในดินแดนที่กล่าวถึง

๓.๘ มาเลเซีย Kitab Ilmu Bedil : Book of Traditional Weaponry : Institute of Language and Literature วรรณกรรมเล่าเรื่องราวของอาวุธประเภทต่างๆ นิพนธ์ในกลางคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙

๓.๙ มองโกเลีย Tibetan Dictionary of Definitions and Term entitled as The Space for Attaining Wisdom เป็นหนังสือพิมพ์จากแม่พิมพ์ไม้เพียงเล่มเดียวที่แสดงให้เห็นประเพณี การพิมพ์ของมองโกเลีย

๓.๑๐ เมียนมา King Bayinnong Bell Inscription: Department of Archeology and National Museum ระฆังอุทิศถวายพระเจดีย์ชเวเชกองที่เมืองพุกามโดยพระเจ้าบุเรงนอง ในปี ค.ศ. ๑๕๕๗ เขียนเป็น ๓ ภาษา ภาษาบาลีตอนบนสุด ภาษาพม่า และภาษามอญ อยู่ครึ่งล่างของแต่ละด้าน

๓.๑๑ สาธารณรัฐเกาหลี Pyeon- aek: Hanging Wooden Plaque in Korea: Advanced Centre for Korean Studies ประกอบด้วยแม่พิมพ์ไม้แกะสลักด้วยมือเป็นตัวอักษรที่มีความหมายเป็นมงคล เพื่อแขวนไว้ตรงศูนย์กลางของอาคารจาริตประเพณี อักษรที่แกะสลักขึ้นบนแผ่นไม้แสดงให้เห็นคุณค่าทางจริยธรรมของเจ้าของบ้าน

๓.๑๒ อุซเบกิสถาน Turkestan Collection of the National Library of Uzbekistan รวมหนังสือที่ตีพิมพ์เนื้อหาหลากหลายทั้งประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ขาดิวงศัวรรณา ภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ ชีวิตสังคม และจาริตประเพณีของดินแดนเตอร์กีสถานและภาคกลางของเอเชีย ตั้งแต่ครั้งแรกของคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ จนถึงปี ๑๙๓๙

๓.๑๓ เวียดนาม รายการ 1 PhucGiang School Woodblocks (18th - 20th Centuries) :

Hatinh Museum อักษรบนแผ่นไม้สร้างสรรค์โดยตระกูลเหวียน หู่ ช่วงที่มีกิจกรรมทางวัฒนธรรมคริสต์ศตวรรษที่ ๑๘ – ๒๐ ใช้ประกอบการเรียนการสอนที่โรงเรียนพุกเกียง หมู่บ้านถรงอู

๓.๑๔ เวียดนาม รายการ 2 Royal Literature on Hue Royal Architecture (1802 - 1945) : Hue Monuments Conservation Center - Thua Thien's Hue People Committee คุณค่าทางศิลปะการเขียนคำประพันธ์ แสดงให้เห็นทั้งแบบ แลป ๑ ตัวอักษร หลายอักษรกับรูปภาพ ๑ ภาพ และแผ่นตัวอักษร ๑ ตัว รูปภาพ ๑ ภาพ การเขียนภาพประดับในอาคารวัง สุสาน ทำให้สถาปัตยกรรมของพระราชวังเว้ และสุสานมีเอกลักษณ์สวยงามมาก

๔. การดำเนินงานแผนงานฯ ในประเทศสมาชิก ประเทศสมาชิกเสนอรายงานประเทศละ ๕ นาที แต่ละประเทศมีเอกสารของประเทศประกอบการเสนอรายงาน แต่บางประเทศไม่ได้เตรียมเอกสารแจก ตัวอย่างการรายงานที่มีเอกสารพร้อม เช่น

- **ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน** คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยแผนงานความทรงจำแห่งโลกของจีน (China National Committee for Memory Programme – CNCMOW) สำนักงานตั้งอยู่ที่ State Archives of China โดยมี Mr. Li Mighao อธิบดี กรมหอจดหมายเหตุแห่งชาติ สาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นประธาน Mr. Xu

Qingqing เป็นเลขาธิการ งบประมาณได้รับจากงบประมาณของหน่วยงานจดหมายเหตุทั้งส่วนกลางและภูมิภาค โครงสร้างของคณะกรรมการ ภายใต้แผนงานนี้ได้จัดตั้ง National Advisory Committee of Chinese Archives Documentary Programme องค์ประกอบของคณะกรรมการประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญทางจดหมายเหตุ หอสมุด พิพิธภัณฑ์ การศึกษาเอกสารโบราณ การศึกษาเอกสารประวัติศาสตร์ และที่เกี่ยวข้อง จุดประสงค์ตามธรรมนูญของคณะกรรมการฯ คือการทำหน้าที่คุ้มครองรักษา อนุรักษ์เอกสารในประเทศจีน ด้วยความร่วมมือของยูเนสโก และการวางแผน และคัดเลือกเอกสารมรดกของจีนขึ้นทะเบียนเป็นเอกสารมรดกโลก ได้ขึ้นทะเบียนเอกสารมรดกของชาติครั้งที่ ๔ จำนวน ๒๙ รายการ ได้จัดพิมพ์หนังสือรายการเอกสารมรดกของชาติที่ได้ขึ้นทะเบียน ในปีนี้เอกสาร ๒ รายการได้รับการประกาศขึ้นทะเบียนเป็นมรดกความทรงจำแห่งภูมิภาคเรียบร้อยแล้ว แผนที่จะดำเนินงานต่อไป คือ การส่งเสริมการเก็บกู้ การอนุรักษ์และเผยแพร่คุณค่าของเอกสาร และในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ จะจัดสัมมนา ที่เมืองซีอาน มณฑลส่านซี โดยการนำของ Prof. Li Yuhu และผู้เชี่ยวชาญจากยูเนสโก

- **ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี** ประเทศสาธารณรัฐเกาหลีไม่มีคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยความทรงจำแห่งโลกของยูเนสโกเป็นการเฉพาะ แต่ Korea National Committee for UNESCO (KNCU) ทำหน้าที่แทน จึงยังไม่มีโครงสร้างหน่วย

งานนี้ งบประมาณได้รับจาก Cultural Heritage Administration of Korea ในปีที่ผ่านมา ได้รับเงินจำนวน U.S. Dollar ๙๓,๖๐๐.๐๐ เอกสารของเกาหลี ๒ รายการได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกความทรงจำแห่งโลก ทะเบียนนานาชาติ KNCU ได้ร่วมมือกับ UNESCO Kingston Office และ Jamaica National Commission for UNESCO จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ 6th UNESCO Memory of the World Regional Training Workshop เพื่อช่วยเหลือประเทศสมาชิกในแถบแคริบเบียนจัดทำข้อเสนอแนะเอกสารมรดกขึ้นทะเบียนเป็นมรดกความทรงจำแห่งโลก มี ๑๒ ประเทศ ร่วมประชุมปฏิบัติการและในเดือนกันยายน ๒๕๕๙ จะจัดเช่นเดียวกันนี้ที่ประเทศฟิจิ และในปี ๒๕๖๐ ที่ประเทศในกลุ่มอาหรับ นอกจากนั้นยังได้จัดแปลหนังสือ memory of the World ต้นฉบับปี ๒๐๑๒ ตีพิมพ์ในเดือน ธันวาคม ๒๕๕๘ แล้ว โดยสำนักพิมพ์เยมุนซา ทั้งนี้เกาหลีได้มีเทคนิควิธีในการคัดเลือกพิจารณาจัดทำทะเบียนมรดกของชาติอยู่แล้ว เทียบเท่ากับทะเบียนมรดกความทรงจำแห่งชาติ อื่นๆ เกาหลียังจัดตั้ง Korea/Jikji Memory of the World Prize ในปี ๒๐๐๕ มอบหน่วยงานประเทศต่างๆ หลายครั้ง และจะมอบรางวัลครั้งที่ ๖ ที่ Cheongju และจะจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการแห่งภูมิภาคขึ้นที่ Asian Cultural Center ที่เมือง Gwangju ทั้งยังจะร่วมจัดประชุม International Council of Archives (ICA) Congress 2016 ที่กรุงโซลอีกด้วย

- **สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี (เกาหลีเหนือ)** ประเทศนี้ยังไม่ได้จัดตั้งคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยแผนงานความทรงจำแห่งโลก แต่สำนักงานยูเนสโกในประเทศนี้ทำหน้าที่แทนและนับตั้งแต่สำนักงานยูเนสโกแห่งชาติจีนที่กรุงปักกิ่งได้แนะนำด้านการอนุรักษ์เอกสารแก่ประเทศนี้ งานก็ก้าวหน้าตามลำดับ ในปี ๒๕๕๗ ได้ส่งเจ้าหน้าที่ไปร่วมประชุม 6th MOWCAP General Meeting ที่เมืองกวังโจว ในฐานะผู้สังเกตการณ์ ในปี ๒๕๕๘ ไปร่วมสมมนาที่เมืองซูโจว ได้จัดทำร่างข้อเสนอขอขึ้นทะเบียนเอกสารตำราการต่อสู้โบราณด้วยการแนะนำของ Ray Edmondson และ Simon Chu นำเสนอที่ประชุม ครั้งที่ ๗ ที่เมืองไวย่ คณะทำงานด้านนี้ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลีจะดำเนินการด้านความทรงจำแห่งโลกให้ก้าวหน้าตามแนวทางของยูเนสโกต่อไป

- **ประเทศเครือรัฐออสเตรเลีย** คณะกรรมการแห่งชาติออสเตรเลียของยูเนสโกว่าด้วยแผนงานความทรงจำแห่งโลก (UNESCO Australian Memory of the World Committee) มี Dr. Roslyn Russell เป็นประธาน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านจดหมายเหตุ หอสมุด และพิพิธภัณฑ์จากรัฐต่างๆ ในออสเตรเลีย คณะกรรมการแห่งชาตินี้ ดำเนินงานตามแนวทางของ MOW ทุกประการ ทั้งการส่งเสริมเผยแพร่การอนุรักษ์เอกสารมรดก ประสานงานหน่วยราชการและเอกชนเพื่อความร่วมมือ การจัดทำทะเบียนเอกสารแห่งชาติ การเสนอเอกสารขึ้นทะเบียนเป็นมรดกความทรงจำแห่งเอเชียแปซิฟิก

และแห่งโลก ทั้งได้ร่วมมือกับ Asia-Pacific Regional Committee on Memory of the World และติดต่อประสานงานกับให้ความช่วยเหลือ International Advisory Committee of the Memory of the World Programme ในปี ๒๕๕๘ งบประมาณได้รับจาก Australian Commission for UNESCO และ Council for Australian Archives (CAARA) ทั้งได้รับความอนุเคราะห์จากหอสมุดแห่งชาติออสเตรเลีย กรรมการและบุคคลต่างๆ ตัวอย่างงานสำคัญ เช่น จัดพิธีขึ้นทะเบียน Australian MOW Register ที่ State Library of New South Wales เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๘ จัดพิมพ์และเปิดตัวหนังสือ The Australian Register: The UNESCO Memory of the World Programme ในวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๘ ที่หอสมุดแห่งชาติออสเตรเลีย ประชุมปฏิบัติการเตรียมจัดทำข้อเสนอขึ้นทะเบียนเอกสารเมื่อ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๘ ที่ Australian Historical Society ในนครซิดนีย์ และจะจัดนิทรรศการ Memory of the World in Canberra ที่ Canberra Museum and Gallery ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๙ - มีนาคม ๒๕๖๐

- ประเทศนิวซีแลนด์ คณะกรรมการแห่งชาติ

The Aotearoa/New Zealand Memory of the World Committee หรือชื่อทางกฎหมายว่า the UNESCO Memory of the World Aotearoa/New Zealand Trust ตั้งขึ้นตามกฎหมาย Mrs. Dainne Macaskill เป็นประธาน มีกรรมการ หรือ

ทรัสตี ๙ คน มาจากหน่วยงานด้านจดหมายเหตุ หอสมุดต่างๆ และจะตั้งเพิ่มอีก ๓-๔ ราย ได้รับความอนุเคราะห์สถานที่ตั้งจากหอสมุดแห่งชาติ นิวซีแลนด์ คณะกรรมการฯ ได้รับงบประมาณ ปีละ ๑๐,๐๐๐ ดอลลาร์นิวซีแลนด์ จากคณะกรรมการแห่งชาตินิวซีแลนด์ว่าด้วยยูเนสโก เป็นค่าบริหารดำเนินงานสำนักงาน ประชาสัมพันธ์ และการจัดกิจกรรมประกาศผลการขึ้นทะเบียน คณะกรรมการยังได้ร่วมมือกับหอจดหมายเหตุแห่งชาติ งานสำคัญยิ่งคือการที่ยูเนสโกได้ประกาศขึ้นทะเบียน Edmund Hillary Archive เป็นเอกสารมรดกความทรงจำแห่งโลก ปัจจุบันนิวซีแลนด์มีเอกสารมรดกในทะเบียนความทรงจำแห่งชาติ ๑๖ รายการ ได้ร่วมมือกับออสเตรเลียช่วยเหลือด้านมรดกความทรงจำแก่ประเทศในย่านแปซิฟิก สม่่าเสมอ

- ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ในปี ๒๕๕๗ Vietnam National Committee for Memory of the World Programme ได้ออกระเบียบเพื่อให้การดำเนินงานมีกฎหมายรองรับโครงการ ในปี ๒๕๕๗ Dr. Vu Thi Minh Huang อดีตอธิบดีกรมหอจดหมายเหตุแห่งชาติ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และอดีตประธานคณะกรรมการแห่งชาติฯ ได้รับเลือกตั้งเป็นรองประธานคณะกรรมการแห่งเอเชียแปซิฟิกว่าด้วยแผนงานความทรงจำแห่งโลก ปี ๒๕๕๘-๒๕๕๙ นอกจากนี้จะได้จัดประชุมนานาชาติ MOW ในภาคกลางของเวียดนาม แล้วยังเป็นเจ้าภาพจัดประชุม

ครั้งที่ ๗ ของคณะกรรมการแห่งภูมิภาคแห่งเอเชียแปซิฟิก ว่าด้วยแผนงานความทรงจำโลกขึ้น และได้นำเสนอเอกสาร ๒ เรื่องเข้าสู่การพิจารณา คือ Royal Literature on Hue Royal Architecture (1802 - 1945) : Hue Monuments Conservation Center- Thua Thien's Hue People Committee และเรื่อง Phuc Giang School Woodblocks (18th - 20th Centuries) : Hatinh Museum ได้รับการพิจารณาขึ้นทะเบียนแล้วทั้งสองรายการ

- **ประเทศกัมพูชา** เป็นที่น่ายินดีว่า ในปี ๒๕๕๗ นายกรัฐมนตรีได้ลงนามในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งคณะกรรมการแห่งชาติด้านความทรงจำแห่งโลกของกัมพูชา The Cambodian National Committee for Memory of the World (MOWCAM) มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมและศิลปะเป็นประธานคณะกรรมการ ขณะนี้กำลังจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการ เอกสารมรดกของชาติ ๒ รายการได้รับการประกาศขึ้นทะเบียนเป็นมรดกความทรงจำแห่งโลกภูมิภาคแห่งเอเชียแปซิฟิก

- **ประเทศซามัว** ประเทศนี้ยังไม่ได้ตั้งคณะกรรมการ แต่กำหนดชื่อว่า UNESCO Samoa Memory of the World Committee กรรมการจะประกอบด้วย สมาคมห้องสมุด คณะกรรมการด้านศิลปะ โสตทัศนวัสดุ นักประวัติศาสตร์ หน่วยงานด้านมรดกทางวัฒนธรรม ปัจจุบันตั้งสำนักงานที่ National Archives and Records Authority of Samoa

- **ประเทศไทย** ดร.ประจักษ์ วัฒนานุสสิทธิ ผู้แทนประเทศไทย รายงานผลการดำเนินงาน ของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยแผนงานความทรงจำแห่งโลกฯ ของประเทศไทย ๒๐๑๔ - ๒๐๑๕ โดยกล่าวถึง องค์ประกอบ โครงสร้างของคณะกรรมการฯ จุดประสงค์ ที่มาของงบประมาณคือ จากกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงวัฒนธรรม การดำเนินงานในรอบสองปีที่ผ่านมา เช่น การประชุมประจำเดือน การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ ได้จัดการประชุมสัมมนา คุณค่าของภาพยนตร์ จดหมายเหตุที่ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๘ การประชุมปฏิบัติการของคณะอนุกรรมการจัดทำทะเบียนมรดกความทรงจำแห่งชาติ และพิธีขึ้นทะเบียนเอกสารมรดกความทรงจำแห่งชาติ ในวันที่ ๒๑ - ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ ที่โรงแรมปิยนสวีสท์ เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ๖ รายการ ที่ขึ้นทะเบียน คือ ๑.The King Ram Khamhaeng Inscription ๒.The Epigraphic Archives of Wat Pho ๓. Archival Documents of King Chulalongkorn's Transformation of Siam (1868-1910) ๔.The Minute book of the Council of the Siam Society, 100 years of the recording international cooperation in research and the dissemination of knowledge in the art and science ๕. Nantopanantasutra-

khamluang manuscripts ๖.The Inscription of Wat Pra Yuen

นอกจากนั้นยังมีรายงานของประเทศ
ทาจิกิสถาน คาซัคสถาน ติมอร์เลสเต ตุวาลู

๕. การประชุมเชิงปฏิบัติการ
พิจารณาเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้

๕.๑ โครงการ Safeguarding the Documentary Heritage of Least Developed Countries (LDCs and Small island Developing States (SIDs) in Southeast Asia through the UNESCO Memory of the World (MOW)
 สำนักงานยูเนสโกกรุงเทพ สำนักงานยูเนสโก
 จาการ์ตา จัดทำโครงการสนับสนุนการรักษา
 เอกสารมรดกสำคัญของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
 กำหนดเวลา ๑๘ เดือน โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน
 ประเทศที่พัฒนาน้อย (Least Developing
 Countries-LDCs) และประเทศกำลังพัฒนาที่เป็น
 เกาะขนาดเล็ก (Small Island Developing
 States-SIDs) ผ่านการดำเนินงานของแผนงาน
 ความทรงจำแห่งโลกของยูเนสโก (MOW)
 และ **Recommendation concerning the**
preservation of, and access to, documentary
heritage including in digital form (2015)
 ทั้งนี้ยูเนสโกได้รับความร่วมมืออย่างใกล้ชิดจาก
 National Heritage Department, Ministry of
 Tourism and Culture และ National Archives
 of Malaysia ที่ได้รับรางวัล UNESCO/Jikji Memory
 of the World Prize ในฐานะที่ได้ดำเนินงาน

“Outreach, educational and training
 programmes in the area of preservation
 within the ASEAN Countries”

โครงการนี้จะก่อให้เกิด **Southeast Asian /**
ASEAN ‘action plan’ ของ “Recommendation
 concerning the preservation of, and access
 to, documentary heritage including in digital
 form (2015)” ที่จะถือว่าการริเริ่มดำเนินงาน
 ด้านนี้ในระดับนานาชาติ จะเป็นผลงานสำคัญ
 โดดเด่นของรัฐบาลมาเลเซีย ผ่าน MUCP-MFIT
 Programme

ประเทศที่จะได้รับประโยชน์โดยตรง คือ
 ติมอร์เลสเต และเมียนมา รองลงไป คือ ลาว และ
 กัมพูชา ตลอดจนประเทศในอาเซียนประเทศอื่นๆ
 มีกิจกรรม ๔ กิจกรรม ดังนี้

๕.๑.๑ International Seminar on
the implementation of the UNESCO
Recommendation concerning the
preservation of, and access to, documentary
heritage including in digital form ที่
 หอจดหมายเหตุแห่งชาติมาเลเซีย โดยเชิญผู้แทน
 ประเทศ ASEAN+๓ ส่งเสริมความร่วมมือในประเทศ
 สมาชิกในการอนุรักษ์และเผยแพร่มรดกความทรงจำ
 เน้นมาเลเซียเกิด Action Plan ในการ implementation
 of the UNESCO Recommendation

๕.๑.๒ National Capacity Building
Workshop on the MOW Programme จัดขึ้น
 ในประเทศติมอร์เลสเต และเมียนมา โดยวิทยากร

ช่วยฝึกอบรมในประเทศพัฒนาน้อยเป็นพิเศษ จะมีผลให้เกิดคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยแผนงาน ความทรงจำแห่งโลกขึ้นในประเทศติมอร์เลสเตและ ประเทศเมียนมา

๕.๑.๓ Regional national studies of significant documentary heritage in Timor Leste, Myanmar and wider Southeast Asia ก่อให้เกิดรายการเอกสารมรดกที่สำคัญในประเทศ Timor Leste, Myanmar และบางประเทศ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ช่วยอนุรักษ์ รักษา และ จัดทำทะเบียนมรดกความทรงจำแห่งชาติ ช่วยกรอก แบบฟอร์มขอขึ้นทะเบียนเป็นมรดกความทรงจำ แห่งภูมิภาคและแห่งโลก

๕.๑.๔ Illustrated publication (online and hard copy) of the result of the study of significant documentary heritage and its launch เพิ่มความตระหนักในสำคัญของ documentary heritage in Timor Leste, Myanmar และบางประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในสื่อประเภทต่างๆ มากขึ้น เพิ่มพูนความรู้ในเรื่องแผนงาน MOW ของ ยูเนสโก

๕.๒ เอกสาร The UNESCO/ PERSIST Guidelines for the selection of digital heritage for long-term preservation

เอกสารนี้ จัดทำโดย The UNESCO/ PERSIST content Task Force Ms. Ingrid Parent (University of Columbia) เป็นประธาน และ

Ms. Julia Brungs สหพันธ์ระหว่างประเทศ ว่าด้วย สมาคมและสถาบันห้องสมุด (IFLA) เป็นเลขานุการ เนื้อหาพอสรุปได้ว่า สถาบันด้านมรดกคือหอสมุด หอจดหมายเหตุ และพิพิธภัณฑ์ ที่ตามประเพณีแล้ว มีหน้าที่รับผิดชอบในการสงวนรักษาทรัพยากร ทางสติปัญญาและวัฒนธรรม แต่ภาระหน้าที่นี้ มีความเสี่ยงกันไปทั่วโลกเนื่องจากมีข้อมูลในรูปดิจิทัล ที่ใช้และแลกเปลี่ยนกันเป็นจำนวนมากในแต่ละวัน เทคโนโลยีด้านดิจิทัลทำให้การสร้างสรรค์และ เผยแพร่ก็ยิ่งทำให้มีการผลิตข้อมูลดิจิทัลมากเป็น ทวีคูณ จักรวาลของดิจิทัลนี้จะเพิ่มเป็นสองเท่า ในทุกสองปี และในช่วงปี ๒๕๕๖ ถึงปี ๒๕๖๓ จะเพิ่ม เป็นสิบเท่า รูปลักษณะ ขนาด จำนวน อายุ จึงแตกต่างกัน มากกว่าที่เป็นเอกสาร หนังสือ การเก็บรักษาจึงเป็น เรื่องที่ยากมาก การระบุดัตถของมรดกด้านดิจิทัล และการเข้าแทรกแซงรักษาแต่ต้นเพื่อจะทำให้ ยืดอายุให้ยืนยาวจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

เพื่อช่วยเหลือสนับสนุนงานด้านมรดก ความทรงจำนี้ จึงเกิดโครงการ UNESCO/PERSIST (Platform to Enhance the Sustainability of the Information Society Transglobally) Project ได้เสนอโครงการนี้ ในการประชุม Memory of the World Conference ที่แวนคูเวอร์ แคนาดา เมื่อ เดือนกันยายน ๒๕๕๕ ได้ออกเอกสาร UBC/UNESCO Vancouver Declaration, The Memory of the World in the Digital Age: Digitization and Preservation โครงการนี้ได้รับความสนับสนุนจาก กระทรวงศึกษาธิการ วัฒนธรรมและวิทยาศาสตร์

รัฐบาลเนเธอร์แลนด์ ประสานงานโดยคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยยูเนสโกของเนเธอร์แลนด์ ได้จัดประชุมนานาชาติที่กรุงเฮก ประเทศเนเธอร์แลนด์ ระหว่างวันที่ ๕-๖ ธันวาคม ๒๕๕๖ ด้วยความร่วมมือของยูเนสโก สหพันธ์ระหว่างประเทศว่าด้วยสมาคมและสถาบันห้องสมุด (IFLA) และ สหพันธ์นานาชาติด้านจดหมายเหตุ (International Council on Archives-ICA) จึงออกข้อเสนอ Guidelines for the selection of digital heritage for long-term preservation มีคณะทำงานนี้ ๓ คณะย่อย คือ คณะด้านนโยบาย (Policy Taskforce) คณะด้านเทคโนโลยี (Technology Taskforce) และ คณะด้านเนื้อหา (Content Taskforce) แต่ละคณะพิจารณาไปในแนวทางที่ต่างกัน เอกสารนำเสนอครั้งนี้จัดทำโดยคณะด้านเนื้อหา แนวทางได้ระบุนถึงบทบาทของสถาบันของชาติและเครือข่าย ความกระทบกระเทือนจากสภาวะแวดล้อมทางกฎหมายในการคัดเลือก ให้มีการคิดพิจารณาระดับโลก ในด้านการเลือกข้อมูลดิจิทัลสำหรับสถาบันด้านมรดก คือ หอสมุด พิพิธภัณฑ์ และหอจดหมายเหตุ การทำหน้าที่ของแต่ละสถานที่ ประกอบด้วย ๑.กลยุทธ์ในการเก็บรวบรวมมรดกทางดิจิทัล ที่ประกอบด้วย ความครบถ้วนของการรวบรวม การคัดเลือกตัวแทน เอกสารมรดกที่ชัดเจน และการเลือก การทำหน้าที่ของแต่ละสถานที่ ๒. พัฒนาเกณฑ์ในการคัดเลือกของแต่ละสถาบัน เน้นความสำคัญ ความมั่นคง ยั่งยืน และความมีอยู่จริง จัดลำดับในการคัดเลือกของแต่ละสถาบัน โดยลำดับที่ ๑ การระบุตัวตน

ลำดับที่ ๒ กรอบทางกฎหมาย ลำดับที่ ๓ การประยุกต์เกณฑ์ในการคัดเลือก - ๓ก ความสำคัญ ๓ข ความมั่นคงยั่งยืน ๓ค ความมีอยู่จริง ลำดับที่ ๓ การตัดสินใจ คณะกรรมการวางแผนดำเนินงาน (Steering Committee) ประกอบด้วย UNESCO IFLA ICA และ DEN Foundation, The Dutch knowledge center for digital heritage การสงวนรักษามรดกด้านดิจิทัลจึงเป็นงานที่ท้าทายที่สุดที่สถาบันการอนุรักษ์ประสบอยู่ในปัจจุบัน การพัฒนาเกณฑ์การคัดเลือก และนโยบายในการรวบรวมจึงมีความสำคัญที่สุดที่จะทำให้อนุชนรุ่นหลังได้รับประโยชน์สูงสุด

๕.๓ การปรับปรุงแก้ไข MOW General Guidelines

จากการประชุม 12th International Advisory Committee (IAC) ที่เมืองอาบูดาบี เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๘ ได้ตกลงให้มีการปรับปรุงเอกสารหลัก ๒ รายการคือ Memory of the world (MoW) Guidelines and Companion documents คณะกรรมการปรับปรุงจึงได้จัดทำข้อเสนอให้ประเทศสมาชิกทำการแก้ไข ทั้งนี้ขอให้ส่งข้อมูลที่จะแก้ไขไปยังสำนักงาน UNESCO Memory of World (MoW) ก่อนวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๙ ประกอบด้วยประเด็นด้าน Introduction , Vision, Mission and Objectives, Definitions, Structure and Management, International Advisory Committee, IAC Subcommittees, The Secretariat, Monitoring of Inscribed Heritage

Registers Criteria, Design and preparation of the nomination form, Preparation of the nomination form, Preparing nominations, Submission and initial process, Assessment by RSC, Role of IAC, Access to the International Register, Provision for objections and removal, **Ethnics and Protocol, The Other MOW Activities**, Publicity and awareness raising, Normative instruments and advocacy, Prizes and projects, Connections, support of NGOs, **Resources** ทั้งนี้หลังจากที่ได้รับข้อมูลจากประเทศต่างๆ แล้ว คณะกรรมการฯ จะรวบรวมแล้วนำเสนอต่อการประชุม Memory of the World Summit ที่เมืองอาบูดาบี ในเดือนมกราคม ๒๕๖๐ และนำเสนอยูเนสโก เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

๖. การสัมมนาการดำเนินงานตามข้อเสนอของยูเนสโก ด้านการอนุรักษ์ การจัดการให้ผู้เข้าใช้เข้าถึงมรดกด้านเอกสารโดยสะดวก รวมทั้งในรูปแบบดิจิทัล “Recommendation concerning the preservation of, and access to, documentary heritage including in digital form” ปี ๒๕๕๘ นอกจากการ นำเรื่องการอนุรักษ์ การจัดการให้ผู้เข้าใช้เข้าถึงมรดกด้านเอกสารโดยสะดวก รวมทั้งในรูปแบบดิจิทัล ในวาระที่มีการประชุม MOWCAP ในครั้งนี้แล้ว เจ้าภาพยังได้จัดสัมมนาเรื่องนี้ โดยมีนักจดหมายเหตุ บรรณารักษ์ อาจารย์และผู้สนใจชาวเวียดนามเข้าร่วมสัมมนาจำนวนมาก ทั้งนี้ขณะที่ปรึกษาให้

ความเห็นว่าเป็นประเทศสมาชิกต่างตระหนักถึงความบอบบางของเอกสารมรดกของโลก เนื่องจากการเสื่อมสภาพไปตามธรรมชาติ ความขัดแย้ง/สงคราม และการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ได้แสดงความเห็นให้มีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงในการผดุงรักษาเอกสารมรดกโดยให้มีกฎหมาย นโยบาย และกลยุทธ์ที่เหมาะสม ทั้งนี้หลังจากการประชุมหลายครั้ง เช่น ที่โปแลนด์ แคนาดา จนกระทั่งในที่สุดก็ได้รับการรับรองจากการประชุมผู้เชี่ยวชาญนานาชาติ (intergovernmental meeting) ผู้แทนจาก ๔๖ ประเทศ เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ดังเอกสาร 38 C/24 Annex United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization Safeguarding the Memory of the World - UNESCO Recommendation Concerning the Preservation of, and Access to, Documentary Heritage Including in Digital Form ผ่านมติรับรองในการประชุม General Conference ของ UNESCO 38th Session Paris, 2015 on 30 July 2015 กับเสนอให้ประเทศสมาชิกริเริ่มตามขั้นตอนที่เหมาะสมในการรับเครื่องมือใหม่ไปใช้เผยแพร่อย่างกว้างขวางในประเทศ ดำเนินการตามรูปแบบ นโยบาย กลยุทธ์ กฎหมาย ทำให้บังเกิดผล และประเมิณผลทุก ๔ ปี เนื้อหาของ Recommendation ประกอบด้วย อารัมภบท คำจำกัดความ ตัวตนของเอกสารมรดก การอนุรักษ์เอกสารมรดก การดำเนินการให้ผู้เข้าเข้าถึงเอกสารมรดก มาตรการด้านนโยบายและ

ความร่วมมือในระดับชาติและนานาชาติ

๗. สรุป การดำเนินงานคณะกรรมการแห่งภูมิภาคว่าด้วยความทรงจำแห่งโลก ในระยะที่ผ่านมาได้รับความสำเร็จอย่างยิ่ง เห็นได้จากการประชุม MOWCAP ครั้งที่ ๗ เจ้าภาพเตรียมการดีมาก มีความพร้อม จัดการต้อนรับดี เมืองเว้มีความสวยงามน่าสนใจ เหมาะสมเป็นสถานที่จัดประชุม การดำเนินการจัดประชุม สถานที่ประชุม โรงแรมที่พักดีมาก ผู้เข้าร่วมประชุมซึ่งเดินทางไปจากหลายประเทศมีความยินดีที่ได้ไปร่วมประชุม ผู้เข้าร่วมประชุมได้รับประโยชน์อย่างยิ่ง วาระการประชุมมีเนื้อหามาก ได้รายงานผลการดำเนินงานของประเทศไทยในรอบสองปีที่ผ่านมา ทราบความเจริญก้าวหน้าด้านเอกสารมรดกความทรงจำในประเทศสมาชิก ทราบแนวทางของยูเนสโกในการพัฒนาด้านนี้ในนานาประเทศ ตลอดจนประเทศเมียนมา ลาว กัมพูชา และประเทศเล็กๆ ในมหาสมุทรแปซิฟิก แนวทางในการคัดเลือกมรดกดิจิทัลเพื่อการอนุรักษ์ในระยะยาว การปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานมรดกความทรงจำแห่งโลก

โครงการของยูเนสโกร่วมกับมาเลเซีย เพื่อประเทศสมาชิกดำเนินงานตามข้อเสนอของยูเนสโกด้านการอนุรักษ์ การจัดการให้ผู้รู้เข้าถึงมรดกด้านเอกสารโดยสะดวก รวมทั้งในรูปแบบดิจิทัล ประเทศญี่ปุ่นที่ว่างเว้นการเข้าร่วมประชุมก็ได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุม เอกสารมรดกของญี่ปุ่นได้รับการพิจารณาขึ้นทะเบียนแห่งภูมิภาค ๑ รายการ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลีหรือประเทศเกาหลีเหนือก็ส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุม เอกสารมรดกของประเทศนั้นก็ได้รับการขึ้นทะเบียนแห่งภูมิภาค ๑ รายการ เอกสารมรดกของประเทศสมาชิกในภูมิภาคได้รับการพิจารณาขึ้นทะเบียนแห่งภูมิภาค ๑๔ รายการ ผู้เขียนขอขอบคุณประธานคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยแผนงานความทรงจำแห่งโลกฯ ที่ให้โอกาส และกระทรวงศึกษาธิการที่สนับสนุนให้เดินทางไปร่วมประชุมในครั้งนี้ การประชุมคณะกรรมการแห่งภูมิภาคเอเชีย/แปซิฟิกว่าด้วยแผนงานความทรงจำแห่งโลกครั้งที่ ๘ (8th MOWCAP General Meeting) จะจัดขึ้นที่ประเทศสาธารณรัฐเกาหลีใน พ.ศ. ๒๕๖๑ ♦

บรรณานุกรม

- Country report for A.D. 2014- 2015 of the Thai National Committee on Memory of the World Programme of Thai National Commission for UNESCO (The National Committee on Memory of the World Programme of UNESCO submitted to 7th MOWCAP Meeting Hue Vietnam 18-20 May 2016.
- Department of Culture, Sport and Tourism Bac Giang Province Vietnam. **Woodblock of Vinh Nghiem Pagoda (Bac Giang Province Vietnam).** n.d. (Pamphlet).
- Memory of the World Regional Committee for Asia and the Pacific . Asian Cultural Institute. Asian Cultural Center meeting. **MOWCAP Center Opening & Seminar proceeding, 7 September 2016 (Wed) May 18 Memorial (M3).**
- Suzhou Commercial Archives Management Center in China. **Silk road with over 100 years history, the archive of Suzhou silk samples in modern and contemporary times.** n.d. (Pamphlet).
- UNESCO Bangkok Asia and Pacific Regional Bureau for Education and CLOUD PUBLICATION. **Conference paper of Memory of the World; Documentary heritage in Asia and the Pacific.** Bangkok and Hong Kong, 2016.
- UNESCO Bangkok Information and Information Unit and Secretary General Hong Kong. **Memory of the World Asia Pacific programme.** n.d. (Pamphlet).
- UNESCO (MOWCAP). **Conference paper of the 7th MOWCAP Meeting Hue Vietnam 18-20 May 2016.**